

شرطه

801 - 797

حاشیه مکاسب، قم ۱۳۷۸؛ انور طلبة، انحلال العقود، اسکندریه ۲۰۰۴؛ محمدبن علی طوری، تکملة البحر الرائق شرح کنزالدقائق، در ابن نجیم، همان منبع، ج ۹۷؛ محمدبن حسن طوسی، المبسوط فی فقه الامامية، ج ۲، چاپ محمدتقی کشفی، تهران ۱۳۸۷؛ هوم، النهایة فی مجرد الفقه و الفتاوی، بیروت ۱۹۸۰/۱۴۰۰؛ حسن بن یوسف علامه حلی، تذکرة الفقهاء، قم ۱۴۱۴؛ هوم، قواعد الاحکام، قم ۱۴۱۳-۱۴۱۴؛ هوم، مختلف الشیعة فی احکام الشریعة، قم ۱۴۱۲-۱۴۲۰؛ علی بن حسین علم الهدی، الانتصار، قم ۱۴۱۵؛ محمودبن احمد عینی، عمدة القاری: شرح صحیح البخاری، بیروت: دار احیاء التراث العربی، [بی تا]؛ ناصرکاتوزیان، حقوق مدنی: قواعد عمومی قراردادها، ج ۵، تهران ۱۳۸۰؛ جعفر بن حسن محقق حلی، شرائع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، چاپ صادق شیرازی، تهران ۱۴۰۹؛ مصطفی محقق داماد، نظریه عمومی شروط و التزامات در حقوق اسلامی، تهران ۱۳۸۸؛ علی بن حسین محقق کرکی، جامع المقاصد فی شرح القواعد، قم ۱۴۱۴-۱۴۱۵؛ محمد صبری سعیدی، شرح القانون المدنی الجزائري: النظرية العامة للالتزامات، ج ۱، الجزائر ۲۰۰۴؛ علی بن سلیمان ترداوی، الانصاف فی معرفة الراجح من الخلاف علی مذهب الامام المبیجل احمدبن حنبل، چاپ محمد حامد فقی، قاهره ۱۳۷۴-۱۳۷۸، چاپ افست بیروت [بی تا]؛ محمد نجیب مطیعی، التکملة الثانية، المجموع: شرح المتهذب، در یحیی بن شرف نوری، المجموع: شرح المتهذب، ج ۱۳-۲۰، بیروت: دارالفکر، [بی تا]؛ احمدبن محمد مقدس اردبیلی، مجمع الفائدة و البرهان فی شرح ارشاد الاذهان، چاپ مجتبی عراقی، علی پناه اشتهاردی، و حسین یزدی اصفهانی، ج ۸، قم ۱۴۱۴؛ الموسوعة الفقهية، ج ۲۰، کویت: وزارة الاوقاف و الشؤون الاسلامية، ۱۹۸۹/۱۴۱۰؛ نجفی؛ احمدبن محمد مهدی نراقی، مستند الشیعة فی احکام الشریعة، ج ۱۴، قم ۱۴۱۸؛ یحیی بن شرف نوری، المجموع: شرح المتهذب، بیروت: دارالفکر، [بی تا].

/ مریم حسینی آهق /

شرط ضمن عقد ← شرط

شرطه، متولی اجرای نظم و قانون در شهر. شرط در عربی به معنای علامت و نشانه و نیز برگزیده هر چیز است. به نظر می رسد شرطه را از آن جهت که دارای علامت و نشانه ای بودند که به آن شناخته می شدند یا از آن رو که نخبگان و برگزیدگان سپاه سلطان بودند و در پیشاپیش لشکر حرکت می کردند و اولین گروهی بودند که با دشمن درگیر می شدند، بدین نام خوانده اند (خلیل بن احمد؛ ابن منظور، ذیل «شرط»؛ قس تین، ص ۵۷۸؛ حسین مؤنس، ص ۴۶۴؛ عبدالمنعم ماجد، ص ۵۷، که شرط را برگرفته از ریشه لاتینی cohort یا securitas

یوسف بن احمد بحرانی، الحدائق الناضرة فی احکام العترة الطاهرة، چاپ محمدتقی ایروانی، قم ۱۳۶۳-۱۳۶۷؛ بخاری؛ ابوبکر بن محمد شطا بکری دمیاطی، اعانة الطالبین، بیروت ۱۹۹۷/۱۴۱۸؛ منصور بن یونس بیهقی حنبلی، کشاف الفتن عن متن الاقناع، چاپ محمدحسن شافعی، بیروت ۱۹۹۷/۱۴۱۸؛ یاسین محمد جبوری، الوجیز فی شرح القانون المدنی، عثمان ۲۰۱۱/۱۴۳۲؛ حر عاملی؛ محمدجوادبن محمد حسینی عاملی، مفتاح الكرامة فی شرح قواعد العلامة، چاپ محمدباقر خالصی، قم ۱۴۱۹؛ محمدبن محمد خطاب، مواهب الجلیل لشرح مختصر خلیل، چاپ زکریا عمیرات، بیروت ۱۹۹۵/۱۴۱۶؛ محسن حکیم، مستمسک العروة الوثقی، چاپ افست قم ۱۴۰۴؛ یحیی بن سعید حلی، الجامع للشرائع، قم ۱۴۰۵؛ محمدبن احمد خطیب شریینی، مغنی المحتاج الی معرفة معانی الفاظ المنهاج، [قاهره] ۱۹۵۸/۱۳۷۷؛ موسی خوانساری نجفی، منیة الطالب فی شرح مکاسب، تقریرات درس آیت الله نائینی، قم ۱۴۱۸-۱۴۲۱؛ ابوالقاسم خویی، منهاج الصالحین، قم ۱۴۱۰؛ محمدتقی خویی، الشروط، او، الالتزامات التبعية فی العقود، بیروت ۱۹۹۳/۱۴۱۴؛ هوم، المبیانی فی شرح العروة الوثقی: المضاربة و المساقاة، تقریرات درس آیت الله ابوالقاسم خویی، در موسوعة الامام الخوئی، ج ۳۱، قم: مؤسسه احیاء آثار الامام الخوئی، ۲۰۰۵/۱۴۲۶؛ احمدبن محمد دردی، الشرح الكبير، قاهره: داراحیاء الكتب العربية، [بی تا]؛ محمدبن احمد دسوقی، حاشیه الدسوقی علی الشرح الكبير، [قاهره]؛ داراحیاء الكتب العربية، [بی تا]؛ عبدالکریم بن محمد رافعی قزوینی، فتح العزیز: شرح الوجیز، [بیروت]؛ دارالفکر، [بی تا]؛ علی بن عبدالکافی شبکی، فتاوی السبکی، بیروت: دارالمعرفة، [بی تا]؛ محمدبن احمد سرخسی، کتاب المبسوط، بیروت ۱۹۸۶/۱۴۰۶؛ محمدبن احمد سمرقندی، تحفة الفقهاء، بیروت ۱۹۹۴/۱۴۱۴؛ عبدالرزاق بن احمد ستهوری، مصادر الحق فی الفقه الاسلامی: دراسة مقارنة بالفقه الغربي، بیروت: دار احیاء التراث العربی، [بی تا]؛ عبدالحمید شروانی، حاشیه العلامة الشیخ عبدالحمید الشروانی، در حواشی الشروانی و ابن قاسم العبادی علی تحفة المحتاج بشرح المنهاج لابن حجر الهیتمی، چاپ سنگی مصر ۱۳۱۵، چاپ افست [بیروت]؛ داراحیاء التراث العربی، [بی تا]؛ محمد شؤکانی، نیل الاوطار من احادیث سید الاخیار: شرح مستقی الاخیار بیروت [۱۹۹۲/۱۴۱۲]؛ محمدبن مکی شهید اول، الدروس الشرعية فی فقه الامامية، قم ۱۴۱۲-۱۴۱۴؛ زین الدین بن علی شهید ثانی، الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة، چاپ محمد کلاتر، نجف ۱۳۹۸، چاپ افست قم ۱۴۱۰؛ هوم، مسالك الافهام الی تنقیح شرائع الاسلام، قم ۱۴۱۳-۱۴۱۹؛ مهدی شهیدی، ستغوط تعهدات، تهران ۱۳۸۱؛ میرفتاح شهیدی تبریزی، هداية الطالب الی اسرار المكاسب، تبریز ۱۳۷۵، چاپ افست قم [بی تا]؛ مفلح بن حسن صیبری، غایة المرام فی شرح شرائع الاسلام، بیروت ۱۴۲۰؛ علی بن محمدعلی طباطبائی، ریاض المسائل فی بیان احکام الشرع بالدلائل، ج ۸، قم ۱۴۱۹؛ محمدکاظم بن عبدالعظیم طباطبائی یزدی،